

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 35P/42/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4121207158
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Filip Demo
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2021:4121207158.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudcom JUDr. Filipom Demom, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti Y.: C., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, deti rodičov - matky: A.. Y. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX/XX, XXX XX Y. B. a otca: H. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. N. XXX/XX, XXX XX Y. B., zastúpený: advokátska kancelária AKMK, s. r. o., Farská 30, 949 01 Nitra, IČO: 36859061, o návrhu otca na zmenu úpravy styku s maloletými deťmi a o návrhu matky na rozšírenie styku otca s maloletými deťmi, takto

rozhodol:

I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Nitra, sp. zn. 13P/88/2017-36 zo dňa 27.06.2017 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 11P/82/2020-34 zo dňa 25.11.2020 v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi tak, že otec maloletých detí je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi Y.: C., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, každý párný týždeň od piatku 15:30 hod., kedy si deti prevezme zo školského zariadenia, ktoré deti navštevujú do bezprostredne nasledujúcej nedele do 19:30 hod., každý nepárny týždeň v stredu od 15:30 hod., kedy si deti prevezme zo školského zariadenia, ktoré deti navštevujú do 19:30 hod, každý kalendárny rok od 25.12. 08:30 hod. do 26.12. 19:30 hod. a každý rok na Veľkonočný pondelok od 08:30 hod. do 19:30 hod.

II. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom riadne pripraviť.

III. Matka detí je povinná maloleté deti v určenom čase pred miestom bydliska detí odovzdať otcovi detí a v určenom čase maloleté deti pred miestom bydliska prevziať od otca detí späť.

IV. Otec detí je povinný maloleté deti v určenom čase pred miestom bydliska detí prevziať od matky detí a v určenom čase maloleté deti pred miestom bydliska detí odovzdať matke späť.

V. Návrh matky na rozšírenie styku otca s maloletými deťmi sa zamietá.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec doručil súdu dňa 21.06.2021 návrh na zmenu rozhodnutia OS NR č. k. 11P/82/2020 - 34 z 25.11.2020, ktorým súd zmenil úpravu styku otca s maloletými, pretože v predmetnom konaní sa omylom otca, ako navrhovateľa stalo, že zamenil párný a nepárny týždeň v súvislosti so svojim zamestnaním, keďže pracuje ako kuchár krátky a dlhý týždeň a touto vinou rozhodnutie súdu nerefletovalo reálny stav, v rámci ktorého otec realizuje styk s maloletými deťmi. Ide teda o formálnu opravu rozsudku a nie reálnu zmenu vo forme vykonávania styku otca, keďže túto nebolo možné odstrániť ani opravným rozhodnutím.

2. Matka maloletých sa k návrhu otca vyjadrila dňa 23.08.2021 tak, že zo zmenou nesúhlasí, avšak tento postoj vecne neodôvodnila. Uviedla iba, že aj ona je pracovne zaneprázdnená, nevie kedy otec pracuje, pretože služby si viackrát menil a zároveň navrhla rozšírenie styku otca s maloletými v týždeň, kedy otec realizuje styk do nedele, aby bol tento predĺžený do pondelka rána, kým otec odvezie deti do školy respektíve predškolského zariadenia a počas letných prázdnin na jeden týždeň v mesiaci júl a jeden týždeň mesiaci august, bez konkrétneho uvedenia týždňov.

3. Na pojednávaní dňa 03.09.2021 sa otec vyjadril, že jeho pracovný čas je v súčasnosti nastavený tak, že má možnosť si vybrať iba 18 dní dovolenky a nedokáže matke dopredu zaručiť ktoré dni alebo týždne konkrétne si v letných mesiacoch vie maloleté deti vziať k sebe s tým, že nevylučuje, tak ako bolo pôvodne upravené, že si deti vie k sebe vziať po vzájomnej predchádzajúcej dohode s matkou. Čo sa týka rozšírenia styku v nepárny týždeň pôvodne z nedele až do najbližšieho pondelka rána uvádza, že do práce nastupuje najneskôr 6:30 ráno niekedy aj 06:15 v závislosti od potreby zamestnávateľa s tým, že nie je schopný zaručiť, že by predtým stihol deti zaniešať do školy a škôlky. Matka sa vyjadrila, že sama sa musí pre deti obetovať viac ako otec, takisto jej stará matka s tým, že chce iba toľko, aby sa otec viac podieľal na výchove a starostlivosti o mal. deti. Primárne dôležitejšie sú pre ňu letné prázdniny kedy otec aj podľa jej názoru mal možnosť si deti vziať k sebe a neurobil tak, resp. keď pracoval dlhý a krátky týždeň, tak si deti nad rámec takisto nevzal. Kolízna opatrovníčka sa vyjadrila, že styk otca s deťmi je jeho právom a nie je možné ho, najmä v prípade, ak mu to jeho zamestnanie neumožňuje, nútiť k tomu, aby trávil s deťmi viac času. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, spisom 11P/82/2020 a prehlásením zamestnávateľa otca, z ktorého vyplýva, že nie je možné pristúpiť k zmene rozvrhu práce a inému rozloženiu pracovného času otca.

Podľa § 24 ods. 1 až 5 Zákona o rodine (ďalej ZoR), v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 25 ods. 1 až 5 ZoR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom. Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

Podľa § 26 ZoR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 36 ods. 1 ZoR, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

11. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh otca na zmenu úpravy styku výmenou párneho a nepárneho týždňa je dôvodná, a to s poukazom na jeho písomný návrh, ústnu výpoveď a písomné vyjadrenie zamestnávateľa otca. Súd sa zároveň pred vytyčením termínu pojednávania dopytom na zástupkyňu otca snažil zistiť, či je konanie pred súdom dôvodné a či si otec jednoducho nemôže u zamestnávateľa krátky a dlhý týždeň vymeniť, avšak toto mu nebolo zo strany zamestnávateľa umožnené a zároveň je súd právneho názoru, že uvedené nebolo možné napraviť ani opravným uznesením rozsudku, keďže súd rozhodol iba tak, ako to otec počas celého pojednávania žiadal. Nedošlo teda k zrejmej nesprávnosti v písaní alebo počítaní. Nebolo by však spravodlivé, aby otec jednoduchým omylom, v domnienke, že jeho styk s maloletými bude podľa jeho želania realizovaný a vykonateľný, utrpel na svojom práve na styk a stretávanie sa s deťmi, ktoré mu garantuje nielen slovenské a európske právo, ale aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (Gorgulu v. Nemecko - sťažnosť č. 74969/01, Hansenová v. Turecko - sťažnosť č. 36141/97). Súd preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokoch I. až IV., pričom tieto sú okrem výmeny párneho s nepárnym týždňom totožné s rozhodnutím v konaní 11P/82/2020.

12. Čo sa týka návrhu matky na rozšírenie styku otca s deťmi, sa súd snažil zmierlivo pôsobiť na rodičov za účelom dosiahnutia dohody na rozšírení styku, a to najmä apelovaním na otca, avšak tento uviedol, že si nedokáže upraviť pracovný čas podľa želania matky na to, aby deti nosil každý druhý pondelok ráno do školy a škôlky, zároveň má nárok iba na 18 dní dovolenky, v práci majú málo zamestnancov a jeho pracovné vyťaženie mu neumožňuje uzavrieť s matkou v súčasnosti dohodu na tom, v ktorý konkrétny týždeň si deti k sebe cez ďalšie letné prázdniny zoberie. Uviedol tiež, že operatívne to bude vedieť s matkou riešiť, pretože si deti k sebe chce vziať, avšak nesúhlasí s tým, aby sa na návrh matky upravoval styk počas letných prázdnin z objektívnych dôvodov. Súd sa musel stotožniť s vyjadrením zástupkyne otca a kolíznej opatrovníčky, ktoré zhodne uviedli, že otca k širšiemu styku nemožno nútiť a ide iba o jeho právo. Súd dodáva, že aj Zákon o rodine chápe styk druhého rodiča s maloletým, ktorému nebolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti, ako jeho právo. Aj keď matka neargumentovala žiadosťou detí samotných o rozšírenie styku, súd iba nad rámec uvádza, že právo rodiča na stretávanie sa s dieťaťom nie je možné stotožňovať s právom dieťaťa na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom a na jeho právo na rovnocenný osobný styk s oboma rodičmi podľa § 24 ZoR. Na tieto práva dieťaťa prihliada súd primárne pri rozhodovaní o úprave práv a povinností ako celku. Ak na strane žiadneho z rodičov neexistujú prekážky alebo také okolnosti, ktoré by rodiča akýmkoľvek spôsobom diskvalifikovali z výchovy alebo starostlivosti o maloletého, ide o akúsi rovnakú štartovaciu čiaru pre oboch rodičov, od ktorej sa všeobecne vychádza. Ak však boli rodičia v tomto konkrétnom prípade dohodnutí (a žiadna okolnosť v konaní o rozvod a úpravu práv a povinností tomu nebránila), že deti budú zverené do výlučnej osobnej starostlivosti matky, táto je v zmysle zákona povinná ju deťom zabezpečovať. Osobnú starostlivosť jedného rodiča, ním poskytovaný čas a prostriedky kompenzuje vyživovacia povinnosť druhého rodiča, na ktorú musí byť zaviazaný. Výšku tejto povinnosti je následne, a to aj v súvislosti s úpravou styku, možné modifikovať v závislosti od toho, aký dlhý čas sa dieťa nachádza u rodiča, ktorému nebolo zverené do výchovy. V prípade striedavej osobnej starostlivosti, podobných príjmov a výdavkov rodičov, sa vyživovacia povinnosť dokonca neurčuje. Ak matka argumentovala tým, že je v ťažšej situácii ako otec, keďže sa o deti musí starať viac, táto okolnosť nezakladá žiadnu zmenu pomerov od poslednej úpravy styku, s ktorou súhlasila. Zároveň je potrebné analogicky, ako pri striedavej osobnej starostlivosti, vychádzať z premisy, že nemožno nariadiť styk v prípade, ak oň nemá rodič záujem, teda proti jeho vôli. Nanútenie osobnej starostlivosti nemôže byť na prospech detí. Súd však dodáva, že nie je názoru, že otec by v tomto prípade o styk s deťmi nemal záujem. Naopak, otec realizoval aj počas ostatných letných prázdnin styk s deťmi, pričom rozhodnutím súdu upravený nebol, aj keď možno nebol takého dlhého trvania, aké si matka predstavovala. Súd vychádza z výpovede otca, ktorý vyjadril záujem o styk s deťmi aj v lete, avšak nevedel dopredu povedať, kedy presne bude môcť byť realizovaný. Za takejto situácie nie je dobre predstaviteľné, ako by mohol výrok rozsudku vyzeráť tak, aby bol určitý, jasný presný a

najmä vykonateľný. Rovnako matka vo svojom návrhu neuviedla konkrétne termíny realizácie styku. Na základe vyššie uvedených dôvodov a zákonných ustanovení súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku V. tohto rozsudku.

13. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1 a ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.